

Zajímavé bryofloristické nálezy XLIII

Interesting bryofloristic records, XLIII

Pavel Dřevojan¹ [ed.], Lukáš Janošik^{2,3}, Svatava Kubešová⁴, Jan Kučera⁵, Julie Pulkrabová⁶, Pavel Širka⁷, Taňa Štechová⁵ & Jaroslav Zámečník⁸

¹Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Ústav botaniky a zoologie, Kotlářská 2, CZ-611 37 Brno, e-mail: pavel.drevojan@seznam.cz; ²Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Benátská 2, CZ-128 00 Praha 2; ³Botanický ústav AV ČR, v. v. i., Zámek 1, CZ-252 43 Průhonice; ⁴Moravské zemské muzeum, Botanické oddělení, Hvězdoslavova 29a, CZ-627 00 Brno; ⁵Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ-370 05 České Budějovice; ⁶M. Vydrové 542, CZ-370 01 České Budějovice; ⁷Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra fytoľogie, T. G. Masaryka 24, SK-960 01 Zvolen; ⁸Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščino nábřeží 465, CZ-500 01 Hradec Králové

Taxonomické pojetí a nomenklatura se řídí aktuálním seznamem mechorostů České republiky (Kučera et al. 2012), s výjimkou druhu *Clelea hyalina* (Sommerf.) Lindb. Kategorie ohrožení nálezů z České republiky odpovídá výše uvedené práci, u mechorostů nalezených na území Slovenska pak národním červeným seznamům (Mišíková et al. 2020, 2021). Zeměpisné souřadnice jsou uváděny jako úhlové geografické v systému WGS-84. Akronymy veřejných herbářů jsou v souladu s Index Herbariorum (NYBG 2025).

Clelea hyalina **VU** (P. Dřevojan)

- Slovensko, okr. Senica, Hradište pod Vrátnom: skalní teráska na jihovýchodně orientovaném xerothermním svahu u vápencového lomu 1,1 km VSV od kostela [48°38'11,1"N, 17°29'50,1"E, kv. 7370d], 270 m n. m., 23. 4. 2023 leg. P. Dřevojan, rev. S. Kubešová, BRNU 695904.

Játrovku na lokalitě objevil v roce 1937 Suza (1937b), který nálezům nového druhu pro Československo věnoval samostatný příspěvek (Suza 1937a). Později tu byl druh ověřen J. Šmardou (Váňa 1973) a zřejmě naposledy na lokalitě játrovku zaznamenal Peciar (1978).

Syzygiella autumnalis **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Zlín, Vizovice: kořenový náběh buku u pramene Rozárka ve Svatošově dolině 3,5 km JV od kostela [49°11'33,4"N, 17°52'43,3"E, kv. 6873a], 455 m n. m., 10. 2. 2024 leg. P. Dřevojan, det. S. Kubešová, BRNU.

- Česká rep., okr. Frýdek-Místek, Ostravice: příležitostně oplachovaný pískovcový kámen na levém břehu potoka Mazák v PR Mazácký Grúnik 2,8 km VJV od evangelického kostela [49°32'04,5"N, 18°25'59,0"E, kv. 6476d], 635 m n. m., 16. 5. 2024 leg. P. Dřevojan, det. J. Kučera, BRNU.

V okolí Vizovic našel játrovku v roce 1966 J. Tomášek na dvou lokalitách (Váňa 1970). Od té doby nebyl pravděpodobně druh ve Vizovické vrchovině znovu zaznamenán. Moravskoslezské Beskydy jsou hlavní oblastí výskytu *Syzgyiella autumnalis* u nás. V roce 1962 játrovku v údolí potoka Mazák v nadmořské výšce 650 m sbíral J. Duda (Váňa 1970).

Anomodon rostratus **VU** (P. Šírka & S. Kubešová)

- Slovensko, Starohorské vrchy, okr. Banská Bystrica, Nemce: PP Netopieria jaskyňa, v štrbinách vápencových skál pri vchode do jaskyne [48°47'03,3"N, 19°09'17,0"E, kv. 7280b], 720 m n. m., 3. 3. 2025 leg. P. Šírka, herb. P. Šírka.
- Slovensko, Zvolenská kotlina, okr. Banská Bystrica, Banská Bystrica: dolomitová skala v bučinovom lese pri PR Stará kopa [48°43'43,5"N, 19°10'44,3"E, kv. 7281c], 405 m n. m., 9. 3. 2025 leg. P. Šírka, herb. P. Šírka.
- Slovensko, Muránska planina, okr. Revúca, Muráň: vápencový kameň v lese (*Acer* sp. a *Tilia* sp.) pri žltó značenej turistickej ceste Predná hora – Muránsky hrad [48°46'06"N, 20°05'01"E – 48°45'50"N, 20°03'53"E, kv. 7286a/b], 650–800 m n. m., 12. 6. 2024 leg. S. Kubešová, BRNM.
- Slovensko, Veporské vrchy, okr. Rimavská Sobota, Tisovec: Jaskyňa na Remete 825 m J od sedla Zbojská, báza vápencového balvanu ca 5 m od jaskyne [48°44'10"N, 19°50'59"E, kv. 7285c], 760–770 m n. m., 10. 6. 2024 leg. S. Kubešová, BRNM.

Tento mach sa v strednej Európe vyskytuje roztrúsene a na celoeurópskej úrovni je hodnotený ako zraniteľný (Sabovljević et al. 2019). Ide o prvé nálezy zo Starohorských vrchov a Zvolenskej kotliny. Najbližšie lokalitám z banskobystrického okresu je udávaný z okolia jaskyne Túfna (Šmarda & Vaněk 1955) a z Blatnickej doliny (Pilous 1980) vo Veľkej Fatre. Z územia Muránskej planiny bol známy z niekoľkých miest (Šoltés et al. 2004). Napriek veľmi sporadickým údajom bude druh v oblasti stredného Slovenska pravdepodobne hojnejší vzhľadom na dostupnosť vápencového podlažia.

Campyliadelphus elodes **DD-va** → **CR** (J. Zámečník, J. Kučera & T. Štechová)

- Česká rep., okr. Nymburk, Loučeň: na niekoľkých miestach v okolí drobných terénnych depresí ve slatinné louce a v litorálu severovýchodního okraje rybníku Olšový 1,7 km SZ od kostela Nanebevzetí Panny Marie u zámku Loučeň [50°18'05,2"N, 15°01'04,7"E, kv. 5656c], 240 m n. m., 26. 10. a 1. 11. 2024 leg. J. Zámečník, rev. Z. Musil, herb. J. Zámečník; dtto, u rybníčka Olšový, 21. 9. 2013 leg. T. Štechová sub *Hygroamblystegium humile*, rev. J. Kučera, herb. CBFS 18405; dtto, na drobných mokvavých ploškách zarůstajících mechy v poměrně příkrém břehu na východním okraji rybníku Dubový 1,5 km SZ od kostela Nanebevzetí Panny Marie u zámku Loučeň [50°17'59,6"N, 15°01'05,0"E, kv. 5756a], 26. 10. a 1. 11. 2024 leg. J. Zámečník, rev. Z. Musil, herb. J. Zámečník.
- Česká rep., Bílé Karpaty, okr. Uherské Hradiště, Komňa: lom Rasová, jižní část dna lomu pod severně orientovanou stěnou [48°58'32,2"N, 17°48'42,3"E, kv. 7072b], 540 m n. m., 27. 3. 2022 leg. J. Kučera sub *Drepanocladus aduncus*, herb. CBFS 24139.

EVL Loučeňské rybníčky představuje z botanického hlediska jedno z nejcecnějších ostricovomechových vápnitých slatinišť v Polabí. Díky revitalizačnímu provedení v letech 2010 a 2012 se podařilo eliminovat dopad devastujících meliorací realizovaných Lesy České republiky, s. p. v letech 2003 až 2004 a lokalita tak byla úspěšně zachráněna. Vyskytují se zde velmi významné druhy slatinišť jako *Calamagrostis varia*, *Carex davalliana*, *C. hostiana*, *Eleocharis quinqueflora*, *Epipactis palustris*, *Iris sibirica*, *Juncus subnodulosus*, *Parnassia palustris*, *Pinguicula bohemica*, *Tofieldia calyculata* či *Triglochin palustris* (cf. Lysák & Hrázský 2014). Po provedení revitalizačních zásahů byl na území EVL proveden orientační bryologický průzkum slatinných biotopů (Štechová 2013), menší populace druhu *Campyliadelphus elodes* byla nalezena při březích rybníka Olšový, druh byl ale původně mylně determinován. Při návštěvách v roce 2024 byly nejbohatší porosty *C. elodes* nalezeny na rozhraní slatinné louky a litorálu rybníku Olšový, tedy v místech, kde se druh vyskytoval již záhy po revitalizačních zásazích. Jeho populace se výrazně zvětšila, druh zde osídlil mírně zastíněné, drobné hlinité plošky bez významnějšího podílu vegetace nejčastěji pod vyššími trsy ostric či sítin. Na několika místech bylo možné nalézt i souvislé porosty o velikosti až 1,5 dm². Bohaté porosty pak byly nacházeny i při okrajích pšín vydupaných zvěří nad západním okrajem rybníku. Na několika místech byl druh zaznamenán také v okolí zvodnělých terénních depresí ve slatinné louce, zde však prorůstal jiné druhy mechů a nacházeny byly jen jednotlivé lodyžky. Z dalších mechorostů byly na lokalitě nalezeny *Bryum pseudotriquetrum*, *Calliergonella cuspidata*, *Campylium stellatum*, *Fissidens adianthoides*, hojně *Scorpidium cossonii* a na holých místech pak i jätrovka *Pellia endiviifolia*.

Další lokalita byla objevena při východním břehu rybníku Dubový, který se nachází ca 200 m jižně od výše uvedené lokality. *Campyliadelphus elodes* zde byl nalezen pouze na několika drobných mokřavých ploškách v příkrém břehu nad vodní hladinou společně s druhy *Calliergonella cuspidata*, *Campylium stellatum*, *Fissidens adianthoides* či *Pellia endiviifolia*. I když byla lokalita v minulosti bryology navštěvována (v nálezové databázi AOPK jsou uvedeny některé významnější druhy mechorostů), *Campyliadelphus elodes* zde zaznamenán nebyl. Je pravděpodobné, že před revitalizačními zásahy v letech 2010 a 2012 zde druh sice přežíval, ale v málopočetné populaci, a unikl tak pozornosti. Zdá se, že revitalizační zásahy byly pro *C. elodes* a jeho rozšíření na lokalitě poměrně zásadní, protože mu umožnily obsazení vhodně vytvořených míst s mokřavou půdou spoře porostlou vegetací.

Při revizi materiálu druhu *Drepanocladus aduncus* v herbáři CBFS byla nalezena další položka *Campyliadelphus elodes*, sbíraná v PP Lom Rasová během jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce v roce 2022 (Kučera et al. 2022).

Recentně je tedy *Campyliadelphus elodes* z území České republiky znám z devíti lokalit, z nichž se téměř všechny nacházejí v oblasti České

tabule – dvě na Českolipsku v NPP Jestřebské slatiny – Pod Konvalinkovým vrchem a bývalý Baronský rybník nedaleko Doks (Bradáčová et al. 2015, Bryonora 64: 49, 2019), další čtyři v Polabí – NPP Kopičácký rybník, PP Čihadelské rybníky (Bryonora 68: 41–42, 2021), NPP Dlouhopolsko, NPP Polabská černava (Holá et al. 2024) a dvě nové lokality v EVL Loučeňské rybníčky; zatím jediná pak v Bílých Karpatech. Je možné předpokládat, že cíleným průzkumem fragmentů slatinných biotopů v Polabí bude druh nalezen i na dalších lokalitách.

Obr. 1. Mech zelenka bažinná (*Campyliadelphus elodes*) na východním břehu rybníku Olšový nedaleko Loučeň na Nymbursku, 26. 10. 2024. Foto J. Zámečník.

Fig. 1. The moss *Campyliadelphus elodes* growing on eastern bank of Olšový rybník pond near the village of Loučeň, Nymburk District (central Bohemia), 26 October 2024. Photo J. Zámečník.

Cinclidotus fontinaloides **CR** (L. Janošík & J. Pulkrabová)

- Česká rep., okr. Děčín, Labská Stráň: pravý břeh Labe pod Belvederem, 180 m S od přivozu, velký občas přepřavovaný balvan na břehu Labe [50°50'41"N, 14°13'06"E, kv. 5151a], 115 m n. m., 11. 10. 2023 leg. J. Pulkrabová, herb. J. Pulkrabová.
- Česká rep., Moravský kras, okr. Blansko, Blansko: Punkevní žleb, 300 m Z a 310 m VSV od Skalního mlýna, velký balvan na levém břehu Punkvy a menší přepřavovaný kámen uprostřed řeky [49°21'48,7"N, 16°42'13,6"E a 49°21'52,3"N, 16°42'42,9"E, kv. 6666a], 327 a 332 m n. m., 8. 5. 2024 leg. L. Janošík, herb. L. Janošík.

V Evropě nejběžnější zástupce rodu preferující nižší až střední polohy. Nejčastěji roste na bazických přepřavovaných kamenech velkých toků, často též na betonových konstrukcích, ponořených kamenech, větvích apod. Historicky je v České republice doložen na osmi lokalitách (v údolí

Vltavy jižně od Prahy, v údolí Říčky v Moravském krasu, v soutěsce Doubravy u Chotěboře a v údolí Bílého Labe v Krkonoších). Poslední R. Doležalem ověřenou lokalitou byly oplachované vápencové kameny v údolí Říčky u Ochozi u Brna v roce 1978, od té doby byl mech považován za nezvěstný (Kučera & Váňa 2007). V současnosti byl druh zaznamenán M. Davidkovou v roce 2009 na břehu Labe pod vyhlídkou Belveder přibližně 800 m od přívazu směrem na Hřensko (Bryonora 54: 45, 2014) a v roce 2024 na břehu Dyje u bývalého Judexova mlýna v Podyjí (Kučera et al. 2025).

Grimmia orbicularis **VU** (P. Dřevojan, S. Kubešová & P. Šírka)

- Slovensko, Malé Karpaty, okr. Nové Mesto nad Váhom, Čachtice: výslunné dolomitové skály jihozápadní části zříceniny Čachtického hradu [48°43'27,3"N, 17°45'41,1"E, kv. 7272d], 370 m n. m., 27. 3. 2024 leg. S. Kubešová & P. Šírka, BRNM, herb. P. Šírka.
- Slovensko, Považský Inovec, okr. Nové Mesto nad Váhom, Lúka: dolomitový výchoz na skalní stepi s jalovci na jižně orientovaném svahu 1,3 km SV od kostela [48°39'43,0"N, 17°53'34,9"E a 48°39'43,4"N, 17°53'36,5"E, kv. 7373a], 215 a 225 m n. m., 28. 3. 2024 leg. P. Dřevojan, S. Kubešová & P. Šírka, BRNM, BRNU, herb. P. Šírka.

Ze Slovenska bylo publikováno překvapivě málo nálezů tohoto druhu. V nedávné době ho například sbíral J. Kučera v Súlovských skalách (Bryonora 74: 90, 2024). Nejblíže novým lokalitám byl druh v minulosti nalezen zřejmě na dolomitových skalách u obce Uhrovské Podhradie ve Strážovských vrších (Šmarda 1961).

Gyroweisia tenuis **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Svitavy, Bělá nad Svitavou: opuková skalka vlevo od vchodu jeskyně Čertovy díry 1,7 km VJV od kostela [49°37'59,2"N, 16°30'19,9"E, kv. 6365c], 460 m n. m., 17. 10. 2024 leg. P. Dřevojan, BRNU.
- Česká rep., okr. Svitavy, Chrástovec: boční stěna velkého kamenného bloku na dně bývalého pískovcového lomu vlevo od silnice do Půlpecnu 1 km VJV od kostela [49°36'51,4"N, 16°30'55,1"E, kv. 6365c], 430 m n. m., 17. 10. 2024 leg. P. Dřevojan, BRNU.

Nálezy doplňují znalost o současném rozšíření druhu na Svitavsku, kde byl v roce 2006 zjištěn u Zrnětina nedaleko Poličky (Bryonora 39: 53–54, 2007).

Physcomitrium eurystomum **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Uherské Hradiště, Uherský Ostroh: mírně vlhké rozpraskané bahno na náplavu na pravém břehu Moravy v místě odbočení odlehčovacího kanálu Nová Morava 0,9 km SSV od kostela [48°59'33,7"N, 17°23'32,8"E, kv. 7070a], 175 m n. m., 2. 9. 2024 leg. P. Dřevojan, rev. S. Kubešová, BRNU.

Na lokalitě bylo zaznamenáno pouze několik plodných jedinců ve společnosti dalšího druhu typického pro obnažená dna *Physcomitrella patens*. Na jižní Moravě byl mech *Physcomitrium eurystomum* nedávno zjištěn například na březích vodní nádrže Vranov na Znojemsku (Bravencová et al. 2007).

Plagiopus oederianus **VU** (P. Dřevojan)

- Česká rep., okr. Svitavy, Boršov: skalní výchoz ve smíšeném suťovém lese na severním svahu kóty Roh (660 m n. m.) v NPR Rohová 3,8 km ZJZ od kostela [49°43'58,4"N, 16°34'58,5"E, kv. 6265c], 595 m n. m., 24. 10. 2024 leg. P. Dřevojan, BRNU.

Jedná se o ověření výskytu druhu na historické lokalitě (11. 8. 1976 leg. V. Pospíšil, BRNM). V NPR Rohová nebyl mech později zaznamenán (cf. Jandová 2020).

Pterygoneurum subsessile **VU** (P. Dřevojan)

- Slovensko, okr. Piešťany, Hubina: úzkolistý suchý trávník na horní hraně západně orientovaného svahu na lokalitě Kostolec 0,8 km SZ od kostela [48°37'23,7"N, 17°52'18,8"E, kv. 7373c], 230 m n. m., 28. 3. 2024 leg. P. Dřevojan, BRNU.

Mech nebyl z Pováží dosud zřejmě uváděn (cf. Pospíšil 1975). Společně s ním na lokalitě rostly druhy *Microbryum curviculum*, *Pterygoneurum ovatum* a *Tortula lindbergii*.

Rhynchostegiella tenella **VU** (P. Dřevojan, S. Kubešová & P. Šírka)

- Slovensko, Strážovské vrchy, okr. Trenčín, Trenčín: báze vápencové skály pod převisem pod Trenčinským hradem u parkoviště na ulici Gen. M. R. Štefánika 460 m ZJZ od vlakového nádraží [48°53'45,0"N, 18°02'43,6"E, kv. 7174a], 215 m n. m., 27. 3. 2024 leg. P. Dřevojan, S. Kubešová & P. Šírka, BRNM, BRNU, herb. P. Šírka.
- Slovensko, Starohorské vrchy, okr. Banská Bystrica, Nemce: PP Netopieria jaskyňa, ve šterbinách vápencových skal při vchodu do jeskyně [48°47'03,3"N, 19°09'17,0"E, kv. 7280b], 720 m n. m., 3. 3. 2025 leg. P. Šírka, herb. P. Šírka.

V roce 1952 na stinných skalách a ve skulinách vápenců hradu Trenčína sbíral tento druh Pilous (1956). Kromě stinného převisu jsme mech zaznamenali i na vápencovém kameni na osluněném místě v sousedství společně s druhem *Rhynchostegium megapolitanum*. V druhém případě se jedná o první nález ze Starohorských vrchů.

PODĚKOVÁNÍ

Podíl S. Kubešové vznikl na základě institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace poskytované Ministerstvem kultury (DKRVO, MK000094862). Výzkum J. Zámečnicka byl podpořen interním vědecko-výzkumným projektem Muzea východních Čech v Hradci Králové číslo 202416 – Výzkum a dokumentace rodu *Taraxacum* se specializací na sekce *Palustris* a *Erythrosperma*. Podíl Pavla Šírky vznikl za finanční podpory Vedecké grantové agentury MŠVVA SR a SAV (VEGA 1/0768/25).

LITERATURA

- Bradáčová J., Štechová T. & Kučera J. (2015): Bryofloristic survey of rich fens of the National Nature Monument Jestřebské slatiny (Doksy region, North Bohemia). – Acta Musei Silesiae, sci. natur., 64: 80–90.
- Bravencová L., Musil Z. & Reiter A. (2007): Flóra a vegetace obnaženého dna Znojenské a Vranovské údolní nádrže (střední Podyjí). – Thayensia 7: 153–173.
- Holá E., Kučera J., Manukjanová A. & Štechová T. (2024): Bryoflóra vybraných lokalit v Polabí. – Příroda, Praha, 44: 21–40.

- Jandová J. (2020): Bryologický inventarizační průzkum (závěrečná zpráva) NPR Rohová. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha.]
- Kučera J., Dřevojan P., Holá E., Janošik L., Kubešová S., Marková I., Mikulášková E., Musil Z., Novotný I., Procházková J. & Pulkrabová J. (2025): Mechorosty zaznamenané během 29. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v NP Podyjí. – Bryonora 75: 71–82.
- Kučera J., Dřevojan P., Janošik L., Koníček V., Kubešová S., Marková I., Mikulášková E., Pláček J., Procházková J., Šírka P. & Zámečník J. (2022): Mechorosty zaznamenané během 27. jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Bílých Karpatech. – Bryonora 70: 15–31.
- Kučera J. & Váňa J. (2007): Rozšíření druhů rodu *Cinclidotus* P. Beauv. v České republice. – Bryonora 39: 20–25.
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- Lysák F. & Hrázský Z. (2014): Revitalizace slatinných biotopů v evropsky významné lokalitě Loučenské rybníčky. – Ochrana přírody 69/6: 8–10.
- Mišíková K., Godovičová K., Šírka P. & Šoltés R. (2020): Checklist and red list of mosses (Bryophyta) of Slovakia. – Biologia 75: 21–37.
- Mišíková K., Godovičová K., Šírka P. & Šoltés R. (2021): Checklist and red list of hornworts (Anthocerotophyta) and liverworts (Marchantiophyta) of Slovakia. – Biologia 76: 2093–2103.
- NYBG (2025): Index Herbariorum. – Steere Herbarium, New York Botanical Garden, <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/> [14. 3. 2025].
- Peciar V. (1978): Studia bryofloristica Slovaciae IX. – Acta facultatis rerum naturalium Universitatis Comenianae, Botanica, 26: 43–52.
- Pilous Z. (1956): Fragmenta bryologica 1–10. – Preslia 28: 42–51.
- Pilous Z. (1980): Mechorosty Blatnické doliny a Gaderské doliny ve Velké Fatře. – Výskumné práce ochrany přírody 3B: 109–140.
- Pospíšil V. (1975): Die Bedeutung der Moose *Pterygoneurum subsessile* (Brid.) Jur. und *P. ovatum* (Hedw.) Dix. als Indikatoren der Klimagebiete in der Tschechoslowakei. – Časopis Moravského musea, Vědy přírodní, 60: 125–146.
- Sabovljević M., Papp B., Blockeel T., Ignatov M., Hallingbäck T. & Söderström L. (2019): *Claopodium rostratum* (Europe assessment). The IUCN Red List of Threatened Species 2019: e.T84712048A87777040, dostupné online: <https://www.iucnredlist.org/species/84712048/87777040> [11. 3. 2025].
- Suza J. (1937a): *Clevea hyalina* Lindb., nová jatrovka v Československu. – Příroda, Brno, 30: 241–245.
- Suza J. (1937b): Floristické paběrky z Malých Karpat. – Věda přírodní 18: 149.
- Šmarda J. (1961): Doplněk k Mechům Slovenska V. – Biologické práce 7/1: 47–75.
- Šmarda J. & Vaněk R. (1955): Třetí doplněk k Mechům Slovenska. – Práce II. sekcie Slovenskej akademie vied, ser. biol., 1/9: 5–42.
- Šoltés R., Janovicová-Mišíková K., Kučera P., Kochjarová J., Blanár D. & Hrivnák R. (2004): Machorasty Muránskej planiny a prilahlých orografických celkov (predbežný zoznam taxónov). – Reussia 1, suppl. 1: 69–89.
- Štechová T. (2013): Bryoinventarizační průzkum slatinných biotopů EVL Loučenské rybníčky. – Ms. [Depon. in: Daphne – Institut aplikované ekologie, Žumberk.]
- Váňa J. (1970): *Jamesoniella autumnalis* (DC.) Steph. – In: Duda J. & Váňa J., Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – VII, Časopis Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, Řada přírodovědná, 60: 26–30.
- Váňa J. (1973): *Athalamia hyalina* (Somm.) Hatt. – In: Duda J. & Váňa J., Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – XIV, Časopis Slezského muzea, ser. A, 22: 111–113.